

**ПРОГРАМА „ПРЕВЕНЦИЯ И КОНТРОЛ НА ХИВ/СПИН”,
ФИНАНСИРАНА ОТ ГЛОБАЛНИЯ ФОНД ЗА БОРБА СРЕЩУ СПИН,
ТУБЕРКУЛОЗА И МАЛАРИЯ**

РЕЗЮМЕ

Програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН” се финансира съгласно Споразумение за предоставяне на безвъзмездна помощ между Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария и Министерство на здравеопазването (в качеството му на Главен получател на Безвъзмездна помощ № BUL-202-G01-H-00). Споразумението е ратифицирано със закон от Народното събрание (ДВ, бр. 84 от 23.09.2003 г.) и обнародвано в ДВ, бр. 110 от 19.12.2003 г.

Първия петгодишен период от изпълнението на Програмата бе със срок от 01 януари 2004 г. до 31 декември 2008 г. За изпълнението на Програмата за този период, България получава изключително висока оценка и е поканена от Глобалния фонд да кандидатства за продължаване на финансирането.

От началото на 2009 година стартира продължението на Програмата, което обхваща периода 1 януари 2009 г. до 31 декември 2014 г. след сключване на Споразумение за изменение, допълнение и продължаване действието на Споразумение за предоставяне на безвъзмездна помощ по Програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН”, ратифицирано със закон в ДВ, бр. 33 от 30.04.2009 г. и публикувано в ДВ бр. 43 от 09.06.2009 г.

ОСНОВНА ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА И СТРАТЕГИИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА

Основна цел на Програмата е да допринесе за намаляване на новите случаи на инфектиране с ХИВ/СПИН и подобряване на качеството на живот на хората, живеещи с ХИВ/СПИН (ХЖХС) в България чрез увеличаване на обхвата на най-рисковите групи от населението с целенасочени, устойчиви и доказани в практиката интервенции за превенция на ХИВ с цел да се намали риска за заразяване и предаване на ХИВ инфекцията и увеличаване на обхвата на най-рисковите групи с услуги за доброволно изследване и консултиране за ХИВ с цел да се увеличи процента на хората носители на ХИВ, които знаят за своя статус.

Основни стратегии:

- Създаване на подкрепяща среда за устойчив национален отговор на ХИВ/СПИН в България;
- Укрепване на научните основи за целенасочен и ефективен национален отговор на ХИВ/СПИН;
- Разширяване на достъпа, обхвата и качеството на услугите за доброволно консултиране и изследване като основа за превенцията, лечението, и подкрепата със специален фокус върху групите в най-голям риск;
- Намаляване на специфичната уязвимост при групите в най-голям риск (инжекционно употребяващи наркотици; ромска общност; проституиращи; млади хора в риск; хора, живеещи с ХИВ; мъже, които правят секс с мъже), увеличаване на обхвата и гарантиране на достъпа до всеобхватни, висококачествени програми и услуги насочени към специфичните нужди и приоритети на тези групи;
- Предоставяне на професионални грижи и подкрепа на хората, живеещи с ХИВ/СПИН за подобряване на качеството на живот.

КОМПОНЕНТИ НА ПРОГРАМАТА

- Компонент 1.** Създаване на подкрепяща среда за устойчив национален отговор на ХИВ/СПИН в България”
- Компонент 2.** Укрепване на научните основи за целенасочен и ефективен национален отговор на ХИВ/СПИН
- Компонент 3.** Увеличаване на обхвата на доброволното консултиране и изследване за ХИВ чрез мрежа от нископрагови услуги с фокус върху групите в най-голям риск
- Компонент 4.** Намаляване на уязвимостта към ХИВ на инжекционно употребяващите наркотици (ИУН) чрез увеличаване на обхвата на групата с пълен пакет превантивни интервенции
- Компонент 5.** Намаляване на уязвимостта към ХИВ на хората от ромска общност, които са в най-голям риск (на възраст 15-25 години) чрез увеличаване на обхвата на групата с услуги за превенция и насочване, базирани в общността
- Компонент 6.** Намаляване на уязвимостта към ХИВ на проституиращите жени и мъже чрез увеличаване на обхвата на групата с пълен пакет превантивни интервенции
- Компонент 7.** Намаляване на уязвимостта към ХИВ на младите хора в най-голям риск (15-24 г.) чрез увеличаване обхвата на услугите и програмите, насочени към младежи
- Компонент 8.** Подобряване качеството на живот на хората живеещи с ХИВ/СПИН чрез гарантиране на универсален достъп до лечение, грижи и подкрепа
- Компонент 9.** Намаляване на уязвимостта към ХИВ на мъжете, които правят секс с мъже (МСМ) чрез увеличаване на обхвата на групата с пълен пакет превантивни интервенции

ЦЕЛЕВИ ГРУПИ -БЕНЕФИЦИЕНТИ

- Инжекционно употребяващи наркотици (ИУН);
- Мъже, които правят секс с мъже (МСМ);
- Млади хора от ромски произход, изложени на най-голям риск (инжекционно употребяващи наркотици, мъже, които правят секс с мъже, проституиращи, лица изтърпели наказание лишаване от свобода и мобилни хора) (15-25 год);
- Лица, лишени от свобода;
- Проституиращи мъже и жени;
- Млади хора, изложени на риск (15-24 год);
- Хора, живеещи с ХИВ/СПИН.

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ СРЕД ЦЕЛЕВИТЕ ГРУПИ

- Работа на терен;
- Обмен на игли и спринцовки;
- Разпространение на презервативи, лубриканти и здравно –образователни материали;
- Консултиране за ХИВ/СПИ и придържане към безопасно сексуално и инжекционно поведение;
- Анонимно и безплатно изследване за ХИВ, хепатит В и С и сифилис; прегледи за диагностика и лечение на СПИ;
- Водене на случаи за лицата в най-висок риск за ХИВ/СПИ;
- Обучение на обучители на равни; обучение на връстници от връстници;
- Кампанийни дейности за превенция на ХИВ и стратегии за намаляване на стигмата и дискриминацията.